



Ministerstvo kultury



MKCRX00GP6LM

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážená paní



Naše značka
MK 26024/2021 OPP
MK-S 4205/2021 OPP

Vyřizuje/linka



V Praze dne: 20.4.2021

Věc: Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb. na základě žádosti podané dne 9. 4. 2021

Dne 9. 4. 2021 Ministerstvo kultury obdrželo žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též „žádost“), kterou prostřednictvím e-mailu na adresu e-podatelný povinného subjektu podala [redacted], doručovací adresa – e-mail: [redacted] (dále též „žadatelka“), a to v následujícím znění:

„...Ráda bych Vás tímto požádala o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPP“).

Dle § 21 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPP“) je oprávněn provádět archeologické výzkumy Archeologický ústav Akademie věd České republiky (dále jen „AÚ“). Dle § 21 odst. 2 ZSPP Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) může na žádost v odůvodněných případech po dohodě s Akademií věd České republiky (dále jen „AV“) povolit provádění archeologických výzkumů některým osobám (dále jen „oprávněná organizace“). Oprávněná organizace uzavírá s AV dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

Dotaz č. 1 – Jak přesně probíhá „dohoda“ mezi MK a AV dle § 21 odst. 2 ZSPP věty první, když je MK doručena žádost oprávněné organizace? Co je předmětem této dohody? Jak se postupuje v případě, že jedna ze stran (MK nebo AV) nesouhlasí s žádostí oprávněné osoby? Je tato dohoda písemná? Jakou roli hraje v této dohodě MK a jakou AV? Stejný dotaz platí také pro § 21 odst. 5 ZSPP při odnímání povolení. Jaký je časový rámec takové dohody, resp. jak dlouho trvá rokování o žádosti oprávněné organizace? Jaký dokument je výsledkem této dohody?

Dotaz č. 2 – Oprávněná osoba je oprávněna provádět archeologický průzkum na základě povolení MK nebo až na základě dohody s AV? K čemu přesně slouží dohoda s AV? Na základě jakého oprávnění je AV oprávněna upravovat podmínky výkonu archeologických výzkumů?

Dotaz č. 3 – Pakliže dohoda s AV upraví podmínky výkonu archeologických výzkumů (např. teritoriálně), znamená to, že oprávněná osoba je provádět archeologický výzkum pouze v konkrétní oblasti? Proč tomu tak je? Je možné AV „donutit“ uzavřít dohodu s oprávněnou organizací? Resp. jak dosáhnout dohody, dle požadavků oprávněné organizace, případně jak se bránit proti nesprávně nastavené dohodě? Jaký je časový rámec takové dohody, resp. jak dlouho trvá rokování o podmínkách dohody mezi AV a oprávněnou organizací?

Dle § 21a odst. 2 ZSPP platí, že na osobu, která MK oznámila svůj záměr provést archeologický výzkum v rámci svobody poskytování služeb a přiložila doklady podle zákona o uznávání odborné kvalifikace a zároveň doložila náležitosti oznámení podle odstavce 3 (dále jen „osoba oprávněná k výzkumům“) se nevztahuje ustanovení § 21 odst. 2 ZSPP.

Dle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace) (dále jen „ZUOK“).

Dotaz č. 4 – Jak zpravidla probíhá řízení o uznávání odborné kvalifikace? Jak dlouho takové řízení trvá? Kolik zhruba ročně zahraničních osob žádá o povolení vykonávat archeologické výzkumy na území ČR? Kolik je celkem osob oprávněných k výzkumům?

Dle § 36a odst. 1 ZUOK platí, že uchazeč, který je státním příslušníkem členského státu nebo který byl vyslán na území České republiky v rámci poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státě Evropské unie a v souladu s právními předpisy členského státu původu vykonává předmětnou činnost, která je v České republice regulovanou činností, je oprávněn tuto činnost vykonávat dočasně nebo příležitostně i na území České republiky, aniž splní požadavek zápisu, registrace, povolení, autorizace nebo členství v profesní komoře podle zvláštního právního předpisu a aniž požádá o uznání odborné kvalifikace podle § 6 až 18 a uznání jiné způsobilosti podle § 20, pokud splní podmínky podle odstavců 2 až 5 a 8 a, stanoví-li tak zvláštní zákon, podmínky podle § 36b. Zda je regulovaná činnost vykonávána dočasně nebo příležitostně, se posuzuje, zejména s ohledem na dobu trvání, četnost, pravidelnost a nepřetržitost výkonu činnosti na území České republiky.

Dotaz č. 5 – Platí tedy, že zahraniční dodavatel může vykonávat archeologický výzkum pouze na základě oznámení MK? Pokud ano/ne, proč? Kdy přesně je reálně zahraniční dodavatel oprávněn vykonávat archeologický výzkum v ČR? Jaký oficiální dokument (od MK) k tomu potřebuje? Jak je možné, že osoba oprávněná k výzkumům nepotřebuje k výkonu archeologických výzkumů dohodu s AV, oproti oprávněné organizaci? Může tedy osoba oprávněná k výzkumům vykonávat archeologický výzkum bez omezení, která jsou pravidelně v dohodě s AV, tedy bez teritoriálních a dalších omezení? Proč tomu tak je, nejedná se o diskriminaci tuzemských osob?

Odpovědi na dotazy prosím zašlete na uvedený email. V případě zveřejnění odpovědí, prosím o zaslání odkazu, na kterém budou informace uvedeny. ...“

Ministerstvo kultury úvodem konstatuje, že podle platného právního řádu není oprávněno podávat závazný výklad právních předpisů, k tomu by byl v konkrétním případě oprávněn pouze soud.

Ministerstvo kultury tímto poskytuje žadatelce na základě shora uvedené žádosti následující informace:

K dotazu č. 1:

Ministerstvo kultury zašle žádost, kterou posoudí z hlediska splnění zákonných náležitostí pro udělení povolení k provádění archeologických výzkumů k vyjádření Akademii věd České republiky (dále též „AV ČR“). Vyjádření AV ČR je závazným podkladem rozhodnutí o udělení povolení dle § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 sb., o státní památkové péči (dále též „památkový zákon“) srovnatelným se závazným stanoviskem dotčeného orgánu dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Dohoda AV ČR a Ministerstva kultury je dosažena v průběhu správního řízení o žádosti o udělení povolení a jejím výsledkem je udělení povolení k provádění archeologických výzkumů žadateli za stanovených podmínek. V odůvodnění rozhodnutí je pak popsán proces, jakým k dohodě došlo, posouzení žádosti ze strany Ministerstva kultury, AV ČR a vzájemná akceptace stanovisek Ministerstva kultury a AV ČR ve věci udělení povolení žadateli. Nesouhlas Ministerstva kultury nebo AV ČR s udělením povolení je důvodem pro zamítnutí žádosti o udělení povolení k provádění archeologických výzkumů. Pokud se jedná o dílčí nesouhlas, nebo zjištění nedostatků žádosti, je žadateli dána možnost doplnění žádosti a odstranění jejich nedostatků. Na udělení povolení k provádění archeologických výzkumů i při splnění zákonných náležitostí není právní nárok. Délka vedeného řízení se různí a je závislá především na rychlosti projednání žádosti účastníka řízení na půdě AV ČR a rychlosti odstranění vad žádosti nebo jejího doplnění ze strany žadatele, časté jsou v tomto směru žádosti o přerušení řízení. V případě řízení o odejmutí povolení k provádění archeologických výzkumů je princip dohody a jejího výsledku obdobný s tím, že zpravidla návrh na odnětí povolení k provádění archeologických výzkumů ve smyslu ustanovení § 21 odst. 5 podává AV ČR (dokládá porušení podmínek povolení, za kterých bylo žadateli uděleno) a řízení o odejmutí povolení zahájí Ministerstvo kultury z moci úřední. Dohoda AV ČR a Ministerstva kultury na odejmutí povolení ve smyslu ustanovení § 21 odst. 5 památkového zákona (t.j. souhlas MK s návrhem na odnětí povolení) je výsledkem procesu řízení o odejmutí povolení k provádění archeologických výzkumů, vtěleným do rozhodnutí o odejmutí povolení.

K dotazu č. 2:

Ke vzniku oprávnění provádět archeologické výzkumy je ve smyslu ustanovení § 21 odst. 2 památkového zákona třeba jak povolení k provádění archeologických výzkumů, tak dohoda o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřená oprávněnou organizací s AV ČR. AV ČR je oprávněna uzavírat tuto dohodu a stanovovat podmínky a rozsah provádění archeologických výzkumů na základě ustanovení § 21 odst. 2 památkového zákona (blíže též důvodová zpráva k tomuto ustanovení), obsahem dohody je zejména územní rozsah provádění archeologických výzkumů a další „technické“ podrobnosti, jako je například způsob oznamování zahájení archeologických výzkumů, termín a způsob odevzdávání nálezkových zpráv, atd.

K dotazu č. 3:

Ano, jak již bylo uvedeno výše, dohoda o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů může výkon povolení teritoriálně omezit. Při stanovení územního rozsahu povolení je tak nutné vycházet jak z rozhodnutí o povolení, tak z dohody oprávněné organizace a AV ČR. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 78/2018-47 ze dne 6. 9. 2018 má AV ČR povinnost s oprávněnou organizací na základě uděleného povolení dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřít. Jedná se však stále o dohodu, čili shodu na obsahu a podmínkách dohody obou smluvních stran. Délka jednání se tak může různit, např. v důsledku míry podrobnosti podmínek dohody požadované jednou ze smluvních stran dohody. O sporech z dohod o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů rozhoduje Ministerstvo kultury ve sporném řízení dle § 141

správního řádu. Ministerstvo kultury rovněž řeší podněty na přezkum zákonnosti ustanovení konkrétní dohody (viz § 165 správního řádu).

K dotazu č. 4:

K dotazu, jak zpravidla probíhá řízení o uznávání odborné kvalifikace (míněno v praxi), Ministerstvo kultury nemůže podat relevantní informace. Zájem dočasně provádět archeologický výzkumy projevily za dobu platnosti právní úpravy 2 osoby, přičemž na výzvu k doplnění oznámení záměru provést archeologický výzkum – uvedení zákonem požadovaných skutečností a doložení zákonem požadovaných dokladů stanovených v § 21a odst. 3 památkového zákona a především v § 36a zákona o uznávání odborné kvalifikace - ani jedna z těchto osob dále nereagovala. Z tohoto důvodu Ministerstvo kultury žádnou osobu, oprávněnou k výzkumům, neneviduje.

K dotazu č. 5:

Ministerstvu kultury není jasné, co je míněno pod pojmem „zahraniční dodavatel“. Je třeba rozlišovat mezi zákonnými pojmy „oprávněná organizace“, „osoba oprávněná k výzkumům“ a „uchazeč“. Tyto pojmy jasně vymezuje památkový zákon, ze kterého citujete, včetně rozsahu a způsobu oprávnění archeologické výzkumy provádět.

Za „zahraničního dodavatele archeologických výzkumů“ lze dle Ministerstva kultury považovat například zahraniční fyzickou nebo právnickou osobu, která nedisponuje povolením k provádění archeologických výzkumů, avšak na základě smlouvy dodává oprávněné organizaci služby spojené s prováděním archeologických výzkumů formou subdodávek.

V případě osob oprávněných k výzkumům se jedná pouze o fyzické osoby a provádění archeologických výzkumů dočasně, nebo příležitostně (v rozsahu a způsobem uvedeným v oznámení – 21a odst. 3 památkového zákona). Pro trvalé provádění archeologických výzkumů musí zahraniční fyzická osoba požádat o udělení povolení k provádění archeologických výzkumů a po jeho udělení rovněž uzavřít dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů s AV ČR (§ 2 1 odst. 6, 7 památkového zákona). O diskriminační přístup se tak v uvedeném případě nejedná.

Závěrem Ministerstvo kultury konstatuje, že další relevantní a ucelené informace k problematice archeologických výzkumů - ustanovení § 21 a násl. zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči - lze nalézt např. v publikaci Martin Zídek, Michal Tupý, Jiří Klusoň: Zákon o státní památkové péči, Praktický komentář, Wolters Kluwer 2019.

Ministerstvo kultury nepožaduje po žadatelce úhradu v souvislosti s poskytováním výše uvedených informací ve smyslu § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, neboť v tomto případě se nejedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu poslední věty výše citovaného ustanovení.

S pozdravem


vedoucí právního oddělení
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 4